

[Erlendsson.]

giver afkald på at forme deres egen skæbne, fordi alt det, der til sidst er tilbage af dem, er driften efter at dulme de pinefulde abstinenssymptomer. For dette er de parate til at stjæle, røve, til at sælge sig selv og til at tale enhver ydmygelse.

Vi har hørt så ofte, og vi har også hørt det i dag, at narkomanien er på retur, men i bladene kan vi læse om voldsforbrydelser med dødelig udgang mellem narkogangsterne. Vi følger med beundring politiets forsøg på at indkredse og uskadeliggøre mellemmand, altså mellemhandlerne, men vi konstaterer også med undren den kritik, der rejstes mod politimænd, der ved at infiltrere narkomiljøet har haft held til at forstyrre den alt for lette handel med narkotika, der foregår åbenlyst i visse gader og i særlig grad i Christianias mange ulovlige beværtninger og udskænkingssteder.

De gange, vi her i folketinget har diskuteret disse ting, har visse medlemmers trang til at beskytte narkomiljøet mod det, man kalder politiovergreb, altid i særlig grad præget debatten. Det er ikke sket endnu i dag, mærkværdigvis. Hvis det lykkes at få en storforhandler fængslet og dømt ved politiets energiske arbejde, har det ikke været noget særsyn, at flere års fængselsstraffe forvandles til nogle få ugers ophold på grund af de særlige evner, disse forbrydere synes at have til at forsvinde gennem lukkede og låsede døre og porte.

Samtidig har der fra bestemte, særlig københavnske såkaldte intellektuelle kredse stadig været agiteret i offentligheden for, at hashrygning er en uskyldig og uskadelig fornøjelse for unge og ældre, selv om folketinget i sin lovgivning har måttet følge den retsopfattelse, som gælder i hele verden uden om os, nemlig at hash er farlig og i høj grad et vanedannende stof. Her er jeg meget lykkelig for de udtalelser, der kom fra fru Kirsten Sparre Andersen, der igen slog dette fast.

Indsmugling af hash kan derfor også her i landet straffes med mange års fængsel, men nydelse af hash og besiddelse af hash til egen brug, som det hedder, er straffrit, hvad der gør detailhandelen næsten umulig at ramme.

Ikke alle hashrygere ender som narkovrag, det er rigtigt, det gør de færreste.

Mange standser op ved hashen. Heldigvis er der mange unge, som helt ophører med at ryge hash efter nogle års forløb. Nogle kan beherske og overvinde trangen. Deres udvikling standser givetvis i mange tilfælde. De når ikke den åndelige modning, de ellers kunne have nået, men de kommer ud af det. Men en vis procentdel går fra hashen videre til sprøjten med morfin, heroin og LSD. Til dette trin kommer meget få, uden at vejen er gået over hash. Intet barn eller ungt menneske, vil jeg vove at påstå, starter med sprøjten. Den er slutfasen.

I Ugeskrift for Læger, 137. årgang nr. 39, fra den 22. september 1975, var der på side 2295 en opgørelse over dødelighed og selvmordsforsøg blandt hospitalsindlagte unge stofbrugere, af Anders Groth, stathospitalet i Glostrup og Københavns universitet. Forfatteren siger straks i sin indledning, at selv om dramatisering udelades — og indenrigsministeren er jo stærkt inde på, at man naturligvis skal prøve på at undgå det — så er overdødeligheden blandt disse unge et alvorligt problem, og i de hidtil foreliggende danske forløbsundersøgelser er en betydelig overdødelighed blevet dokumenteret. Siden 1970 er antallet af sådanne dødsfald steget, og ifølge de oplysninger, chefen for Københavns narkotikapoliti, Volmer Nissen, har indsamlet fra samtlige landets politikredse og de retsmedicinske institutter, er der igennem de sidste 3 år indtruffet ca. 1 dødsfald ugentlig af denne art, heraf hovedparten i København.

Anders Groth har i sin opgørelse gjort rede for 546 mandlige og 103 kvindelige stofmisbrugere, der i tiden fra den 1. januar 1965 til den 1. september 1972 har været indlagt på stathospitalet i Glostrup. De 649 personer havde ved indlæggelsen en medianalder på 18½ år med en spredning fra 13 til 25 år. Jeg skal ikke gå i enkeltheder, men blot nævne, at 92 pct. havde haft et stofbrug med en varighed af over 6 måneder, 3 pct. kortere end 3 måneder, og at ingen af dem, der her er tale om, kun havde taget stof en enkelt gang.

Ved en efterundersøgelse af hele patientmaterialet i 1973 viste det sig, at man kunne få oplysning om alle bortset fra én, der var død i udlandet, og yderligere 20, der var flyttet til udlandet. Blandt de øvrige konstateredes 31 dødsfald, og på retsmedicinsk